

បំប៉នសិស្សព្រឹត្តិកថាទី ៧(រយៈពេល ១៥០នាទី)

១. គេឲ្យសមីការដឺក្រេទីពីរចំនួនពីរ: $x^2 + a_1x + b_1 = 0$ (1), $x^2 + a_2x + b_2 = 0$ (2) មានបណ្តាមេគុណផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ $a_1a_2 \geq 2(b_1 + b_2)$ ។
ស្រាយបញ្ជាក់ថាយ៉ាងតិចមានមួយ ក្នុងចំណោម សមីការទាំងពីរមានរឹស ។
២. ស្រាយបញ្ជាក់ថា $\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{5} \notin \mathbb{Q}$ ។
៣. គេឲ្យបីចំនួនគត់ x, y, z ផ្ទៀងផ្ទាត់ $x^2 + y^2 = z^2$ ។ ស្រាយបញ្ជាក់ថា $xyz : 60$ ។
៤. ស្រាយបញ្ជាក់ថា $\forall a, b, c > 0$ យើងបាន: $a^2(b+c-a) + b^2(c+a-b) + c^2(a+b-c) \leq 3abc$ ។
៥. a). គេឲ្យត្រីកោណ ABC មានកំពស់ BH មិនខ្លីជាងជ្រុង AC , កំពស់ CK មិនខ្លីជាងជ្រុង AB ។ គណនាបណ្តាមុំរបស់ $\triangle ABC$ ។
- b). ស្រាយបញ្ជាក់ថាក្នុងត្រីកោណមួយ, ប្រវែងពីអរតូសង់ទៅកំពូលស្មើពីរដងប្រវែងពីចំនុចប្រសព្វរបស់បណ្តាមេដ្យាទីរទៅនឹងជ្រុងឈមមុខរបស់កំពូលនោះ ។

ចំលើយ

១. ឧបមាថាបណ្តាសមីការ (1) និង (2) សុទ្ធតែគ្មារឹស, នោះយើងបាន:

$$\begin{cases} \Delta_1 = a_1^2 - 4b_1 < 0 \\ \Delta_2 = a_2^2 - 4b_2 < 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1^2 < 4b_1 \\ a_2^2 < 4b_2 \end{cases} \Rightarrow a_1^2 + a_2^2 < 4(b_1 + b_2)$$

$$\Rightarrow 4(b_1 + b_2) > a_1^2 + a_2^2 \geq 2a_1a_2 \Rightarrow 2(b_1 + b_2) > a_1a_2, \text{ ផ្ទុយពីបំរាបដែលបានឲ្យ។}$$

ដូចនេះ ទាញបានការឧបមាគឺខុស មានន័យថាបញ្ហាលំហាត់ត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់។

២. ឧបមាថា $\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{5} = r \in \mathbb{Q}$, យើងបាន

$$\sqrt{2} + \sqrt{3} = r - \sqrt{5} \Rightarrow 5 + 2\sqrt{6} = r^2 + 5 - 2r\sqrt{5} \Rightarrow 2\sqrt{6} + 2r\sqrt{5} = r^2,$$

$$\Rightarrow 6 + 5r^2 + 2r\sqrt{30} = \frac{r^4}{4} \Rightarrow \sqrt{30} = \frac{1}{2r} \left(\frac{r^4}{4} - 5r^2 - 6 \right) \in \mathbb{Q}, \text{ ករណីនេះមិនសមហេតុផល}$$

ដូចនេះ ទាញបានការឧបមាគឺខុស, នាំឲ្យ $\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{5} \notin \mathbb{Q}$ ពិត

៣. ឧបមាថា x និង y សុទ្ធតែចែកមិនដាច់នឹង 3 ។ ទាញបាន $x^2 \equiv y^2 \equiv 1 \pmod{3}$

គឺថា $z^2 = x^2 + y^2 \equiv 2 \pmod{3}$ ។ ករណីនេះ មិនសមហេតុផល

ដូចនេះ x និង y សុទ្ធតែចែកដាច់នឹង 3, មានន័យថា $xyz : 3$

ឧបមាថា x, y សុទ្ធតែជាចំនួនសេស, ដូចនោះ: $x^2 \equiv y^2 \equiv 1 \pmod{4}$

ទាញបាន $z^2 = x^2 + y^2 \equiv 2 \pmod{4}$ ។ ករណីនេះ មិនសមហេតុផល ។

ដូចនេះ ក្នុងចំណោម x និង y យ៉ាងតិចមានមួយជាចំនួនគូ

បើ $x : 2, y : 2$ នោះ $xy : 4$, គឺថា $xyz : 4$

ឥឡូវ យើងពិនិត្យករណី x ជាចំនួនគូ, y ជាចំនួនសេស។ ឧបមាថា $x \not\equiv 4$,

រៀបរៀងដោយ: កែវ សិរី

ទាញបាន $x^2 \equiv 4 \pmod{8}$ ។ ម្យ៉ាងទៀត $y^2 \equiv 1 \pmod{8}$,

ទាញបាន $z^2 = x^2 + y^2 \equiv 5 \pmod{8}$ ។ ករណីនេះ មិនសមហេតុផល។

ដូចនេះ: $x:4$, គឺថា $xyz:4$

ដូចគ្នាដែរ បើ x ជាចំនួនសេស, y ជាចំនួនគូ គឺ $xyz:4$

ដូចនេះ យើងបានស្រាយបញ្ជាក់ថា $xyz:4$ ។

ចុងក្រោយ, យើងឧបមាថា x និង y សុទ្ធតែចែកមិនដាច់នឹង 5 ។

ដូចនោះ: $x^2 \equiv 1, 4 \pmod{5}$, $y^2 \equiv 1, 4 \pmod{5}$, ទាញបាន $z^2 = x^2 + y^2 \equiv 2, 3, 0 \pmod{5}$

តែដោយ $z^2 \not\equiv 2, 3 \pmod{5}$ នោះ: $z^2 \equiv 0 \pmod{5}$, គឺថា $z:5$

មានន័យថា $xyz:5$

សរុបមក យើងបាន $xyz:3.4.5 = 60$ ពិត ។

៤. យើងអាចឧបមាបានថា c ជាចំនួនគូចំនួនក្នុងចំណោមចំនួនទាំងបី a, b, c ។

$$\begin{aligned} \text{យើងបាន } & 3abc - a^2(b+c-a) - b^2(c+a-b) - c^2(a+b-c) = \\ & = a(a^2 - ab - ac + bc) + b(b^2 - bc - ba + ca) + c(c^2 - ca - cb + ab) , \\ & = a(a-b)(a-c) + b(b-c)(b-a) + c(c-a)(c-b) , \\ & = (a-b)(a^2 - ac - b^2 + bc) + c(c-a)(c-b) = (a-b)^2(a+b-c) + c(a-c)(b-c) \geq 0, \end{aligned}$$

$$\Rightarrow 3abc \geq a^2(b+c-a) + b^2(c+a-b) + c^2(a+b-c) \quad \text{។}$$

សញ្ញាស្មើកើតមានពេល $a=b=c > 0$ ។

៥. a). នៅលើរូបយើងមាន: $AC \leq BH, CK \leq AC \leq BH \leq AB \leq CK$

$$\Rightarrow CK = AC = BH = AB ,$$

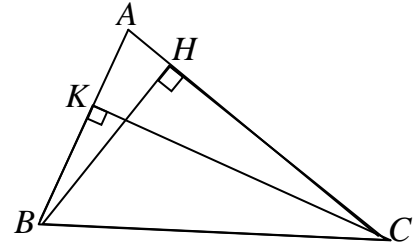
រៀបរៀងដោយ: កែវ សិរី

ករណីនេះ កើតមានពេល K ត្រួតគ្នានឹង $A; H$ ត្រួតគ្នានឹង A ។

គឺថា ជាពេល $\triangle ABC$ កែងត្រង់ A ហើយ $AC = AB$

$\Rightarrow \triangle ABC$ ជាត្រីកោណកែងសមបាតត្រង់ A ។

ដូចនេះ: $\hat{A} = 90^\circ, \hat{B} = \hat{C} = 45^\circ$ ។

b). តាង O ជាចំនុចប្រសព្វរបស់មេដ្យាទាំងបី គឺ O ជាផ្ចិតរង្វង់ចារឹកក្រៅ $\triangle ABC$ ។

តាង H ជាអរតូសង់ $\triangle ABC, M$ ជាចំនុចកណ្តាល BC នោះ: $OM \perp BC$ ។

យើងត្រូវការស្រាយបញ្ជាក់ថា: $AH = 2OM$

បន្ទាយ AO កាត់រង្វង់ចារឹកក្រៅត្រីកោណ ABC ត្រង់ $K \Rightarrow$ ចតុកោណ $BHCK$ ជា

ប្រលេឡូក្រាម, នោះអង្កត់ទ្រូងទាំងពីរ BC និង HK កាត់គ្នាត្រង់ចំនុចកណ្តាលរបស់បន្ទាត់

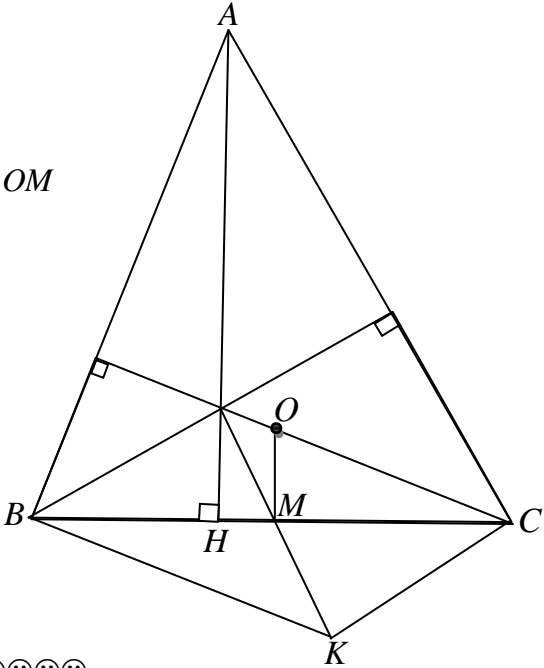
នីមួយៗ ហើយ M ជាចំនុចកណ្តាលរបស់ BC នោះ:

M ជាចំនុច កណ្តាលរបស់ HK ។

ពិនិត្យ $\triangle AKH$ មាន: $OA = OK, MH = MK \Rightarrow OM$

ជាបាតមធ្យម

ទាញបាន $OM = \frac{1}{2}AH \Rightarrow AH = 2OM$ ។

រៀបរៀងដោយ: កែវ សិរី